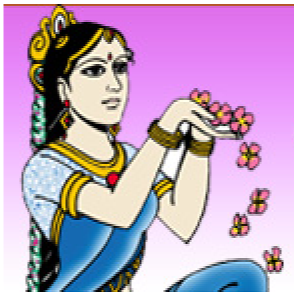

ఈ నెల ప్రత్యేకం

‘చందమామ‘కి వెన్నెముక - సుబ్రహ్మణ్య సృష్టి

- వసుంధర

ప్రకృతిలో అత్యంత ఆహ్లాదకరమైనది ఆకాశంలో చందమామ. అందుకే కావాలని పిల్లలు మారాం చేస్తారు. పెద్దలకూ కావాలనే ఉంటుంది - కానీ అసాధ్యమని గ్రహించి మనసులోని భావాన్ని పైకి చెప్పరు. బాలరాముడు చందమామ కావాలంటే - కౌసల్య అద్దంలో చూపించి భ్రమపెట్టింది త్రేతాయుగంలో. కలియుగంలో 1947 జులైలో - నాగిరెడ్డి, చక్రపాణి అనే ఇద్దరు కారణ జన్ములు - అన్ని వయసులవారికీ చేతిలో ‘చందమామ‘ని ఉంచారు. అది భ్రమ కాదు. సూర్యతేజంతో సమానమైన జ్ఞానకిరణాల్ని - సుధా చంద్రికలుగా ప్రసరించి ఆహ్లాదాన్ని కలిగించే ‘చందమామ‘ పిల్లల పత్రిక తెలుగునాట వెలసి భరత ఖండమంతా ఆవరించి - ఖండాంతర ఖ్యాతికి విస్తరించింది. చందమామ అనగానే గుర్తుకొచ్చే ప్రముఖులు - నాగిరెడ్డి, చక్రపాణి. చిత్ర, శంకర్. తర్వాత కొడవటిగంటి. ఆ తర్వాత విశ్వం. ఇది జగమెరిగిన నిజం. 1978 సంవత్సరాంతానికి చందమామలో మా కథల సంఖ్య యాభైకి చేరుకున్నా అప్పటికి మేమెరిగిన నిజమూ అదే.

1979 మార్చి నెలలో ఒక ‘అంతర్జాతీయ విజ్ఞాన సదస్సు‘లో పాల్గొనడానికి అప్పటి మద్రాసుకి వెళ్ళినప్పుడు నేను పెట్టుకున్న ఇతర పనుల్లో చందమామ కార్యాలయ సందర్శనం ముఖ్యమైనది. ఆ రోజు మార్చి 23. చందమామ కార్యాలయ ముఖద్వారం వద్ద కాపలా వ్యక్తితో మాట్లాడుతుండగా - ఓ బక్కపలచని పెద్దమనిషి లోపలికెడుతూ నన్ను చూసి ఆగి విషయమేమిటని అడిగారు. ‘వసుంధర‘లో రాజగోపాలరావుని నేనని తెలియగానే ఆయన ముఖంలో ‘చందమామ‘ వెలుగు. తన పేరు దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం అని చెప్పి - ఆప్యాయంగా చేయి పట్టుకుని, ఆత్మీయంగా మాట్లాడుతూ, దారి పొడుగునా మా రచనా కౌశలాన్ని పొగుడుతూ - లోపలికి తీసుకెళ్ళి మాన్యులు కొడవటిగంటి కుటుంబరావుకి పరిచయం చేసారు. మేమభిమానించే, ఆరాధించే అసామాన్య రచయిత నా ఎదుటనే ఉన్నారని తెలియగానే కాసేపు నేనీలోకాన్ని విస్మరించాను. కుటుంబరావు నా వంక అభిమానంగా చూసి, "మీరు చాలా చిన్నవారే. మీ కథల స్థాయి, పరిణితిని బట్టి చాలా పెద్దవారనుకున్నాను" అంటూ మా ‘అర్జునుడూ - అనసూయమ్మా‘ సాంఘిక కథని ప్రస్తావించి కాస్త ఎక్కువగానే పొగిడారు. అప్పుడు నా వయసు ముప్పై ఆరేళ్ళు. అప్పుడు కలిగిన ఆనందాశ్చర్యపరవశాల్ని తట్టుకునేందుకు నా కథల స్థాయి, పరిణితి ఉపయోగిస్తే, ‘సామాన్యులు తమ గొప్పతనాన్ని పొగుడుకునేంత సులభంగా మాన్యులు ఇతరుల్ని ప్రశంసిస్తారు‘ అని స్ఫురించింది. నేనాయనకి ధన్యవాదాలు చెప్పి, "బాల సాహిత్యంలో ‘తోకచుక్క‘వంటి వజ్రతుల్యమైన రచనని అందించిన చందమామలో ఓ గులకరాయిని కావడం నా అదృష్టం" అన్నాను. అప్పుడు పేలింది బాంబు. "మిమ్మల్నిక్కడికి తీసుకొచ్చిన వారెవరో తెలుసా? తోకచుక్క సీరియల్ వ్రాసిన దాసరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు" అన్నారు కుటుంబరావుగారు.

దిమ్మెరపోయాను. మాట వరసకైనా దారిలో తన గురించి చెప్పుకోని ఆ గుణాఢ్యుణ్ణి అబ్బురంగా చూస్తుండిపోయాను. మార్చి 23 (1979) నా జీవితంలో మరుపురాని రోజై నిలిచింది.

చందమామ ఒక విచిత్ర సంస్థ. అక్కడ వ్యక్తిత్వాలకున్న ప్రాధాన్యం వ్యక్తులకి లేదు. ప్రతిభకున్న ప్రాధాన్యం పేరుకి లేదు. చందమామలో అలరించే భాష 'చక్రపాణి'దని కుటుంబరావు అంటారు. చందమామ కథల సొగసు కుటుంబరావుదని సుబ్రహ్మణ్యం అంటారు. చందమామ సీరియల్స్ 'సుబ్రహ్మణ్య సృష్టి' అని కుటుంబరావంటావు. వీరి సమన్వయం ఎంత గొప్పదంటే - 1980 (ఆగస్ట్ 17) లో కుటుంబరావు కన్ను మూసేక - సుబ్రహ్మణ్యం ఆయన భారాన్ని పూర్తిగా తన మీద వేసుకున్నా - చందమామ భాషలో మార్పు కనపడలేదు. చిత్రకారులకీ, ప్రధాన సంపాదకులకీ, సంపాదవర్గానికీ, రచయితలకీ ఉన్న అపూర్వ సమన్వయమే చందమామ గొప్పతనానికి ముఖ్యకారణమనవచ్చు.

శ్రీ దాసరి సుబ్రమణ్యంతో 1979 లో ప్రారంభమయిన మా పరిచయం, స్నేహంగా మారడానికి ఎంతోకాలం పట్టలేదు. మేము తరచుగా మద్రాసు వెళ్ళకపోయినా వెళ్ళినప్పుడల్లా ఆయన్ను కలవడం రివాజయింది. మిగతా సమయాల్లో దేశ కాల పరిస్థితులని సమీక్షిస్తూ, విమర్శిస్తూ ఉత్తరాలు వ్రాసేవారాయన. ప్రపంచ రీతుల పట్ల ఆయనకున్న అవగాహన ఎంత గొప్పదో ఆ ఉత్తరాలు తెలియజేసేవి. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంతో ప్రారంభించి నేటిదాకా వ్యవస్థలోని పరిణామాలు తెలుసుకోవడంలో మాకాయన ఉత్తరాలెంతో సహకరించేవి.

శ్రీ దాసరి క్రమశిక్షణ ఆదర్శప్రాయం. కథ అందిన వెంటనే రచయితలకి కార్డు వ్రాసి అందినట్లు తెలియబర్చడం, అలాగే రచనని తిరుగు స్టాంపులు జతపర్చనివారికి కూడా తిప్పి పంపడం, కాంప్లిమెంటరీ కాపీ, పారితోషికం వగైరాల విషయంలో తనవి కాని బాధ్యతలు కూడా స్వీకరించడం ఆయన ప్రవృత్తి. ఈ కారణం వల్ల ఎందరో రచయితలు తమ కథల్ని ముందుగా చందమామకే పంపేవారు. తనకి నచ్చిన రచన ప్రచురణకై యాజమాన్యంతో తీవ్రంగా తలపడ్డానికి వెనుకాడని ఆయన - యాజమాన్యం తగిన సాహిత్యేతర కారణాలు చెప్పినప్పుడు - అవగాహనతోనూ వర్తించేవారు. రచన బాగుందనీ, ఇతర కారణాలవల్ల ప్రచురణార్హం కాలేదనీ - ప్రత్యేకంగా ఉత్తరం వ్రాసి రచయితలు నిరుత్సాహానికి గురి కాకుండా చూసేవారు.

తానెక్కువ చదువుకోలేదనే శ్రీ దాసరి ఆంగ్ల సాహిత్యాన్ని క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేసారు. 1950లలో దాసు పేరిట ఆయన వ్రాసిన క్రైం నవలలు బహుళ ప్రజాదరాణ పొందాయి. 1967 లో ప్రచురితమైన ఆయన కథల సంపుటి 'ఇంద్రాణి' మా వద్ద ఉంది. అందులో ఓ కథని మేము 'రచన' లో - సాహితీ పథ్యంగా పరిచయం చేసి ఉన్నాం.

మానవత్వానికి ప్రాధాన్యమిచ్చే శ్రీ దాసరి మార్క్సిజాన్నీ, నాస్తికవాదాన్నీ బలపర్చడం విశేషం. తన అన్న శ్రీ వేంకటేశ్వర్లు 'ఈశ్వర ప్రభు' పేరిట వెలువర్చిన 'మత గ్రంథాల మాయాబజార్', 'బుద్ధుడు చారిత్రక వ్యక్తి కాదు' అన్న పుస్తకాలనాయన మాకు కానుకగా ఇచ్చారు. నాస్తికతలో తీవ్రవాదమనిపింప జేసే ఆసక్తికరమైన ఈ పుస్తకాలని నార్ల వెంకటేశ్వరరావు, ఆవుల సాంబశివరావు వంటి ప్రముఖులు ప్రశంసించడం గమనార్హం.

అన్నగారి ప్రభావం, కుటుంబరావు సాహచర్యం - శ్రీ దాసరి వ్యక్తిత్వంపై కొంత ప్రభావం చూపినట్లే తోస్తుంది. 'చందమామ' మతాల్ని నిరసించకపోయినా, ఇజాలకి తావివ్వకపోయినా - బాల సాహిత్యానికి అత్యవసరమైన హేతువాదానికి ప్రాధాన్యమివ్వడంలో - కుటుంబరావు - సుబ్రహ్మణ్యంల జంట పాత్ర చెప్పుకోతగ్గది. అమెరికానీ, ఆస్తికతనీ గర్హించడమే హేతువాదమనే తత్వాన్ని నిరసించే మాకూ, ఆయనకీ మధ్య కొంత కాలం ఉత్తరాల చర్చ జరిగినప్పుడు - ఆయన నమ్మకం కంటే తర్కానికే ప్రాధాన్యమివ్వడం మరచిపోలేం.

శ్రీ దాసరి ఇరవై తొమ్మిదవ యేట చందమామలో ప్రవేశించారు. శుక్లపక్ష చంద్రునిలా వర్ధిల్లే ఆయన ప్రతిభని స్వంతం చేసుకోవాలని ఇతర పత్రికలు ప్రయత్నించినా - అంకిత భావంతో చందమామకే కట్టుబడిపోయారు, మధ్యలో బొమ్మరిల్లు, ప్రమోదవంటి పిల్లల పత్రికలకి కొన్ని శీర్షికలు నిర్వహించినా - ఆ పత్రికలకి తాత్కాలికంగా మార్గదర్శకం కావాలన్నదే ఆయన ఉద్దేశ్యం. అంకిత భావం విషయంలో ఆయన చందమామ సంస్థాపకుల్ని కూడా మించిపోయారని కొందరు చెప్పుకుంటారు. ఆయనలో చందమామకి సర్క్యులేషన్ తగ్గితే కలవరం. ఆర్థిక ఇబ్బందులొస్తే కలవరం. తాత్కాలికంగా పత్రిక ఆగిపోతే కలవరం. చందమామ విజయాలని తన విజయాలుగా భావించి గర్వపడే ఆయన ఆర్థిక ప్రతిఫలం విషయంలో అల్పసంతోషి. ఎక్కువ సంవత్సరాలు చందమామకి సంపాదకుడిగా వ్యవహరించిన శ్రీవిశ్వం - ఆయన్ని గురువులా గౌరవించి, స్నేహితుడిలా ఆదరించేవారు. ఆయన ఆరోగ్యాన్ని అశ్రద్ధ చేస్తే కన్నబిడ్డలా మందలించడమూ కద్దు.

శ్రీ దాసరి కుటుంబ జీవితంలో ఒడిదుడుకులు చెప్పుకోతగ్గవే అనిపిస్తుంది. ఆయన పుట్టిన ఊరు పెద గాజులూరు (తెనాలి దగ్గర - చుండూరు రైల్వేస్టేషన్). ఆయనకి తన వయసు సరిగ్గా తెలియదు. తన అక్కగారి వయసుననుసరించి లెక్క కట్టి తను పుట్టింది 1922లో అని ఆయన అంచనా. 1929లో పెద్దలు అక్కడున్న కొద్ది పొలాన్నీ అమ్మి రేపల్లె సమీపంలోని కైతేపల్లి గ్రామానికి వెళ్ళారు. అక్కడా పొలాలు పండక 1932 ప్రాంతాల్లో రేపల్లె చేరారు. ఆయనకు వివాహమై ఓ కూతురు పుట్టాక - ఏకారణం వల్లనో మద్రాసులో ఒంటరి జీవితాన్నే గడిపారు. ఐతే అవసరపడినప్పుడల్లా తన ఒక్కగానొక్క కూతురుకి ఆర్థిక నైతిక సాయమందించడం ఆయన ప్రేమానురాగాలకి నిదర్శనం. ఇప్పుడు తన రెండేళ్ళ మునిమనుమరాల్ని తల్చుకుని ముత్తాత నయ్యానని మురిసిపోయే ఆయనకి చందమామ కి దూరమౌతాననే తప్ప వయసు మీదపడుతున్నందుకెప్పుడూ ఆయన భయపడలేదు.

కాశీమజలీ కథల్లోని అద్భుత మంత్రతంత్రాలకి - హేతువాదన్ని జతపర్చడంలో శిక్షణనిచ్చే - శ్రీ దాసరి చందమామ సీరియల్స్: తోకచుక్క(1954); మకరదేవత; ముగ్గురు మాంత్రికులు; కంచుకోట; జ్వాలాద్వీపం; రాకాసిలోయ; పాతాళదుర్గం; శిథిలాలయం; రాతిరథం; యక్షపర్వతం; మాయా సరోవరం; భల్లూక మాంత్రికుడు(1978). వీటిని మేమే కాదు - అప్పటి, ఇప్పటి చందమామ పాఠకులెవ్వరూ మరువలేరు.కథల పట్ల ఆయన అంకిత భావం, సంపాదకవర్గంలో సభ్యుడిగా ఆయన పాటించే క్రమశిక్షణ అందరికీ ఆదర్శం. ఆయన స్నేహం అనుభవైకవేద్యం. ఆయన అభిమానం నిష్కల్మషం. ఆయన పరిచయం మా అదృష్టం. ప్రస్తుతం ఆయన స్థానంలో ఉన్న వారి పేరు 'బాల సుబ్రహ్మణ్యం' కావడం కాకతాళీయమనిపించదు. ఇక చందమామలో ఆయన పాత్ర ఎప్పటికీ కొనసాగుతుందనడానికి నిదర్శనమనిపిస్తుంది.

ఆచార్య రామవరపు గణేశ్వరరావు మాటల్లో:

కథల మాంత్రికుడు 'దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం'

(సాహిత్య ప్రస్థానం, సెప్టెంబరు 2008 నుంచి పునర్ముద్రితం)

"వ్యాఘ్రదత్తుడు మృతవీరుల సమాధిని తవ్వసాగాడు. విష వృక్షం నుంచి మూలుగులు వినిపించసాగాయి. పడగ విప్పిన పాములవలె ఉన్న ఆ చెట్టు ఆకులు బుసలు కొట్టడం ప్రారంభించాయి. ఏకాక్షి మాంత్రికుడు, తన చేతనున్న కత్తిని పైకెత్తి ఏదో మంత్రం పఠించనున్నంతలో, వ్యాఘ్రదత్తుడి నుంచి జాలిగొలిపే ఆర్తనాదం వినిపించింది. ఏకాక్షి వెనక్కు తిరిగిచూసాడు. చతుర్నేత్రుడి వేగు నరవానరం వ్యాఘ్రదత్తుణ్ణి బంధించి గిరగిర తిప్పుతున్నది. నల్లగూబ "ఏకాక్షి...ఏకాక్షి' అని అరుస్తూంది. తను శాక్తేయుడి త్రిశూలాన్ని వెతికి పట్టుకోకముందే తన శత్రువులు అక్కడికి రావచ్చని భయం కలిగింది. ఏకాక్షి కాల భుజంగాన్ని పిలిచి నరవానరం మీదికి ఉసిగొల్పాడు. పైన కపాలం, నల్లగూబ భయంకరంగా పోరాడసాగినై"- కుతూహలం రేకెత్తిస్తోంది కదూ! ఇది చదవటానికి మొదలుపెట్టిన పాఠకుడు చివరి పేజీ అయిపోయేవరకూ వదలడు. ఒళ్ళు జలదరింపజేసే ఈ సన్నివేశం 'తోకచుక్క' అనే సీరియల్ లోనిది.

'చందమామ' తెలియనివారు, అందులో రంగుల బొమ్మల సీరియల్ చదవనివారు ఉండరు. అయితే వాటిని రాసింది దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం అన్న విషయం అందరికీ తెలియకపోవచ్చు. నిండు 54 సంవత్సరాలు (1952 - 2006) 'చందమామ' సంపాదకవర్గ సభ్యుడిగా ఉండి, తర్వాత అనారోగ్య కారణంగా పదవీ విరమణ చేసి, ప్రస్తుతం విజయవాడలో స్థిరపడ్డారాయన.

దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం తెనాలి సమీపంలోని పెదగాజులూరులో జన్మించారు. స్వయంకృషితో మంచి రచయిత అయ్యారు. ఆణిముత్యాలలాంటి కథలు రాశారు. 'ఇంద్రాణి','పగటి కలలు' అనే పేర్లతో వీరి కథాసంకలనాలు వచ్చాయి. వీరి ఇంకొన్ని రచనలు ఇతర కథాసంకలనాలలో చోటు చేసుకున్నాయి. మారు పేర్లతో ఎన్నో డిటెక్టివ్, మిస్టరీ కథలు, నవలలు రాశారు.

బాలల భావనాశక్తిని పెంచటంకోసం, వారికి ఉల్లాసాన్ని కలిగించటంకోసం రాశారు. అందులో కొన్ని, 'తోకచుక్క', 'మకరదేవత', 'ముగ్గురు మాంత్రికులు', 'కంచుకోట', 'జ్వాలాద్వీపం', 'రాకాసిలోయ', 'పాతాళదుర్గం', 'శిథిలాలయం', 'యక్షపర్వతం, 'రాతిరథం', 'భల్లూక మాంత్రికుడు', 'మాయా సరోవరం', వీటిలో రాక్షసులూ, భూతాలూ, యక్షులూ, నాగకన్యలూ, రెక్కల మనుషులూ, మొసలి మనుషులూ, మరుగుజ్జు దేశస్థులూ, వృశ్చిక జాతివాళ్ళూ, ఉష్ట్రయోధులూ, నరభక్షకులూ, మాంత్రికులూ, తాంత్రికులూ, ఆటవికులూ, అఘోరీలూ కాక గండభేరుండాలూ, పొలాలు దున్నే సింహాలూ, రథం నడిపే ఏనుగులూ మనకి కనిపిస్తాయి. వైవిధ్యభరితమైన పాత్రలతో పాటు, అడుగడుగునా ఉత్కంఠ కలిగించే సన్నివేశాలు, అనూహ్యమైన మలుపులూ ఉంటాయి.

చిన్నపిల్లలకోసం సాహసం, మంత్రతంత్రాలు, అద్భుతమైన సంఘటనలతో కథలు రాయాలనే ఆలోచన ఆయనలో కలిగించినవి: కథా సరిత్సాగరం, పంచతంత్రం, దశకుమార చరిత్ర, పాండురంగమహత్యం కావ్యంలోని నిగమశర్మ కథలాంటివి కొన్ని.

'పాతాళ దుర్గం'లో ఒక రాక్షసుడు రాకుమార్తెను అపహరిస్తే, ఆమెను రక్షించడానికి ఒక మాంత్రికుడు మరో రాక్షసుని సహాయం తీసుకుంటూ, "వీడి రావణుడి పాలిటి విభీషణుడివంటివాడు. వంశ ద్రోహులేకాలంలోనూ ఉంటుంటారు" అంటాడు. ఏ కథనైనా మన పురాణ గాధలు, ఇతిహాసాలలోని విషయాలతో కలిపి, అన్నీ మన భారతీయ సంస్కృతికి చెందినవనిపించేలా చేస్తారు. రాక్షసులని మనుషులు జయించడమూ, సామాన్యులలో అసాధారణ శక్తులుండడమూ - వగైరాలన్నీ అభూత కల్పనలే అయినా - అవి పిల్లలని ఉత్తేజపరుస్తాయి. లోభం, దురాశ, అసూయ, అధికార అహం, అధర్మం, ద్రోహం, కుట్ర, కృతఘ్నత శిక్షించబడటం, పిల్లలకి తృప్తినిస్తుంది.

ధైర్యసాహసాలు, సద్బుద్ధి, స్నేహపాత్రత, త్యాగం, ఔదార్యం, కార్యదీక్ష - లాంటి మేలిక భావాలు బాలలో నాటి వారికి నైతిక బలాన్ని కలిగిస్తాయి. అనూహ్యమైన మానవాతీత సంఘటనలు, మంత్రతంత్రాలు - పిల్లల కల్పనా శక్తికి పదును పెడతాయి.

ఈ కథలలో మానవాతీతమైన సంఘటనలున్నా వాటిలో అసహజ మనస్తత్వం మనకు ఎక్కడా కనిపించదు. నిజానికి దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం రసపోషణకోసమే ఈ అసంభవాలను వాడతారు. ఎందుకంటే రసోత్పత్తి సహజమనస్తత్వాన్ని పురస్కరించుకునే సాధ్యమౌతుంది కనుక. 'భల్లూక మాంత్రికుడు' కథలో - మాంత్రికుడు తలారిని భల్లూకంగా మార్చినా, వాడి ఆలోచనలు సహజంగానే ఉంటాయి. మనిషిగా పుట్టి, మనిషిగా జీవించిన తను అరణ్యాలు పట్టి ఏ తేనె పట్టో తింటూ జీవించటం కన్నా నీచం మరొకటున్నదా అని అనుకుంటాడు. "మరి నా దినభత్యం? దారులు కొట్టుతూ బతికేంత నీచుణ్ణి కాదుకదా!" అంటాడు తలారి. స్వతహాగా హాస్యప్రియులైన దాసరి ఇలాంటి పాత్రలని ప్రవేశపెడుతుంటారు.

జీవన్మరణ సమస్యతో ఒక ప్రక్క అందరూ సతమతమౌతుంటే, "మరి నా పదో పెళ్ళాం సంగతి ఏం చేస్తారు?" అని గడియ గడియకూ వారికి గుర్తు చేస్తూ తన మౌఢ్యం చూపించే పులిందుడనే ఆటవికుడిలాంటి పాత్రలను సృష్టిస్తుంటారు.

ప్రకృతి వర్ణనలూ, సౌందర్య వర్ణనలూ లేకుండా వర్ణనలో వ్యర్థపదార్థలు లేకుండా 'కీకారణ్యం', 'చిమ్మచీకటి', 'మహాకాయుడు' లాంటి మాటల్తో ఊహకు తావిచ్చేటట్లు రాయడంలో వీరికి వీరే సాటి. చిన్న పిల్లలకు అర్థమయ్యేలా తేలిగ్గా ఉంటుంది. ఒక చిన్న పేరాలో విస్తృతమైన దృశ్యాన్ని కళ్ళముందుంచగలరు దాసరి. 'ఆ కొండ మీద పెద్ద వృక్షాలు, పొదలు కిక్కిరిసి ఉన్నవి. ఎదురుగా ఒక చిన్న జలపాతం ఉంది. అతడు దాహం తీర్చుకునేందుకు పోగానే నీటి ధార కట్టుబడిపోయింది. నిలువెత్తు ద్వారం కనిపించింది. అదొక గుహ. లోపల అగ్నిజ్వాలలు లేస్తున్నవి'.

దాసరి వర్ణనలకు దీటుగా, ఆయన పద చిత్రాల శిల్పాన్ని స్వర్గీయ 'చిత్రా' సృష్టించేవారు. ఈ రంగుల బొమ్మల సీరియల్సు కేవలం తెలుగువారికే పరిమితమైనవి కావు. అవి భారతీయ భాషలలోకి అనువదింపబడేవి. మనదేశంలోని అన్ని ప్రాంతాల ఆచార వ్యవహారాలు, సంప్రదాయాలు, సంస్కృతిని ప్రతిబింబించేవి. అన్ని వయసులవాళ్ళూ చదివి ఆనందించేలా రూపొందించబడేవి.

దాసరి సుబ్రహ్మణ్యంగారి రంగుల బొమ్మల సీరియల్సుని చిన్నతనం నుంచీ చదువుతూ ఎన్నో తరాల వాళ్ళు పెద్దవాళ్ళయ్యారు. వాటి ప్రభావం వాళ్ళ మనసుల మీద ఈనాటికీ ఉంది. వీరి రచనలని 'చందమామ'లో పునర్ముద్రిస్తూ, నేటి తరం పాఠకులకి అవి తిరిగి చదివే అవకాశాన్ని కల్పిస్తున్న 'చందమామ' యాజమాన్యం వారికి కూడా మనం కృతజ్ఞులుగా ఉండాలి. ఒంటరిగా ఉండడానికిష్టపడే మనస్తత్వం ఉండడం వలన తన రచనలద్వారా బాలలకి ఎంతో అభిమానపాత్రుడైన దాసరి సుబ్రహ్మణ్యంగారికి బాల సాహిత్యరంగంలో రావలిసినంత గుర్తింపు రాలేదు.